

KINNITATUD
Saaremaa Ühisgümnaasiumi
direktori 8. märtsi 2013. a.
käskkirjaga nr 1-3/24

SAAREMAA ÜHISGÜMNAASIUMI III KOOLIASTME LOOVTÖÖ KORRALDAMISE JUHEND

1. Loovtöö Saaremaa Ühisgümnaasiumi õppekavas

2011. a Vabariigi Valitsuse kinnitatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatakse, et kool korraldab põhikooli III kooliastmes õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö. Alates 1. septembrist 2013. a on loovtöö sooritamine põhikooli lõpetamise tingimuseks. (Põhikooli riiklik õppekava, 2011)

Saaremaa Ühisgümnaasiumis on loovtöö 8.-9. klassi õppekava osa. Õpilased võivad teha loovtööd individuaalselt või kuni kolmeliikmelises rühmas. Rühma korral peab olema eristatav iga õpilase panus.

Loovtöö eest saadud hinne kantakse põhikooli lõputunnistusele

2. Loovtöö mõiste ja eesmärgid

- 2.1. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Õpilane vormistab sõltumata liigist oma töö eesmärkide protsessi ning peamiste tulemuste kohta kirjaliku kokkuvõtte ning esitleb seda kaitsmisel hindamiskomisjonile.
- 2.2. Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimete kohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:
  - õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
  - õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
  - õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
  - üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
  - õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

3. Loovtööde liigid

Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtöökaks võib olla uurimistöö, projekt, kunstitöö, heliteos, õppevahend või muu taoline töö.

- 3.1. **Uurimistöö** on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimustöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimustöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas. Uurimustöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.
- 3.2. **Projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm
- 3.3. **Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö.** Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, tantsukava, performance jne.

4. Loovtööde korralduse üldpõhimõtted

- 4.1. Direktor kinnitab:
  - loovtööde üldise korralduse koordineerija, kelleks on üldjuhul projektõppe õppealajuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine;
  - loovtööde hindamiskomisjonid ja kaitsmiste graafiku
- 4.2. Koordinaator:
  - tagab õpilaste asjakohase informeerimise;
  - kinnitab loovtööde teemad ja juhendajad (kui juhendaja on väljastpoolt kooli, peab olema kaasjuhendaja ka oma koolist);
  - väljastab loovtöö päevikud ning koostöös klassijuhatajatega jälgib tööprotsessi sujumist. Vajadusel leiab võimalused õpilase täiendavaks abistamiseks.
  - korraldab loovtööde esitlemised ja hindamiskomisjonide töö.

5. Loovtööde läbiviimise ja hindamise ajakava

Saaremaa Ühisgümnaasiumis viiakse loovtöö läbi 8. – 9. klassi jooksul hiljemalt 9. klassi teise veerandi lõpuks:

- 5.1. Teisel õppeveerandil viiakse 8. klassi õpilastele läbi eelnev teavitamine tutvustamiseks loovtööde mõistet, eesmäärke ja liike ning korralduse põhimõtteid.
- 5.2. Kolmanda õppeveerandi alguses tutvustatakse 8. klasside õpilastele loovtöö võimalikke teemasid ja juhendajaid. Kolmanda veerandi lõpuks kinnitatakse teemad ja juhendajad ning väljastatakse loovtöö päevik.
- 5.3. 8. klassi neljanda ja 9. klassi esimese õppeveerandi kestel jälgib koordinaator koostöös klassijuhatajatega loovtöö koostamisprotsessi. Protsessi jälgimise aluseks on loovtöö päevik.
- 5.4. Hiljemalt 9. klassi kolmanda õppeveerandi lõpus toimuvad loovtööde esitlused ning hindamine.

6. Loovtöö teema valimine ja kinnitamine

Neljanda veerandi teise nädala jooksul tehakse 8. klasside õpilastele teatavaks võimalikud loovtöö teemad ja juhendajad, mis pannakse üles kooli infostendile ning koduleheküljele.

Pärast teemade tutvustamist valivad õpilased juhendaja, koostöös täpsustatakse teema ja loovtöö liik. Nii teema kui ka juhendaja kinnitatakse koordinaatori poolt neljanda veerandi lõpus enne eksamiperioodi algust. Õpilase tugisikuks juhendaja ja teema valimisel on klassijuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine.

7. Loovtöö koostamisprotsess ja juhendamine

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivse töö puhul peab iga õpilane vormistama oma kirjaliku kokkuvõtte ning seda ise hindamiskomisjonile esitlema.

Loovtöö koostamisel ja juhendamisel tuleb lähtuda järgmistest põhimõtetest:

- õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneeda, selleks koostatakse ajakava, mis fikseeritakse loovtöö päevikus. Näiteks võiks juhendamine toimuda üle nädala, kaks korda kuus;
- ühele juhendajale ei tohi langeda liigsuur koormus, seetõttu võib juhendajal olla maksimaalselt 3 õpilast või 2 rühma;
- loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Õpetaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt neli korda.
- juhendaja roll on suunav:
  - aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
  - soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
  - jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning ajakava täitmist;
  - nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
  - täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse ;
  - nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.
- tööd võib juhendada ka kooliväline inimene, kuid siis määratakse teine juhendaja koolist.

- loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

Näide õpilase loovtöö koostamise ajalisest mahust

õpilane	tunde
planeerimine	2
juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekanne	1
kokku tunde	15

Juhendaja suunab silmapaistvate loovtööde autoreid osalema konverentsidel, konkurssidel jne.

8. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte vormistamine

8.1. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte koostavad sõltumata töö liigist kõik õpilased. Üldjuhul vormistatakse kokkuvõtte artiklipõhisena, mis sisaldab järgmisi osi:

- sissejuhatus;
- meetodid;
- tulemused;
- arutelu;
- kasutatud allikad.

Artikli näidistega saab tutvuda ajakirja Akadeemiake paber- või veebiväljaannetes.

Artikli põhi on lisas 1.

8.2. Uurimistöö peab sisaldama järgmisi osi:

- tiitelleht;
- sisukord;
- sissejuhatus, mis tutvustab teemat, põhjendab selle valikut ning avab eesmärgid;
- nummerdatud peatükkidena vormistatud sisuline osa, kus kirjeldatakse võimalikku eeltööd kirjandusega, kasutatud meetodeid, töö läbiviimise protsessi, kollektiivse töö puhul õpilase panust ning saavutatud tulemusi;
- kokkuvõtte, kus esitatakse hinnang tehtud tööle ning põhijäreldused;
- kasutatud kirjanduse (materjalide) nimekiri.

8.3. Kokkuvõtte vormistatakse arvutil, järgides Saaremaa Ühisgümnaasiumi uurimistööde ja referaatide koostamise ja vormistamise juhendi nõudeid.

8.3. Kõik kasutatud allikad tuleb loetleda kokkuvõtte lõpus esitatud nimekirjas.

8.4. Kõikidele kasutatud allikatele tuleb kokkuvõttes vormikohaselt viidata.

8.5. Uurimistöö koostamise korral eraldi aruannet ei vormistata.

9. Kaitsmine

- 9.1. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub teise veerandi lõpus või kolmanda alguses.
- 9.2. Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt nädal enne kaitsmist esitada kaitsmiskomisjonile loovtöö kokkuvõtte koos juhendajapoolse hinnanguga. Võimalusel tuleb esitada ka valminud loovtöö.
- 9.3. Kaitsmisettekanne on suuline. See koosneb järgmistest osadest:
  - sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
  - töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
  - kokkuvõtte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).
- 9.4. Kaitsmisettekande pikkuseks on kuni 5-10 minutit, millele järgneb kuni 5-minutiline diskussioon.
- 9.5. Kollektiivse töö puhul on osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.
- 9.6. Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolme liikmeline ning üldjuhul koosneb loovtöö valdkonnaga seotud aineõpetajatest. Komisjoni tööd juhib komisjoni esimees. Komisjoni esimees ja koosseis kinnitatakse direktori poolt.

10. Hindamine

- 10.1. Loovtöid hindab kaitsmiskomisjon lähtuvalt kehtestatud loovtööde hindamisjuhendist.
- 10.2. Kollektiivse töö puhul hinnatakse iga õpilast eraldi.
- 10.3. Hinnang antakse järgmistele komponentidele:
  - töö sisu: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; omaloomingulise ja kunstitöö puhul hinnatakse ideed, selle originaalsust ja teostust
  - loovtöö protsess: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
  - loovtöö vormistamine: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine.
  - loovtöö esitlemine: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.
- 10.4. Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse puuduliku hindega, siis korraldatakse korduskaitsmine.
- 10.5. Hinne koos loovtöö nimetusega kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Loovtöö vormistamine artiklipõhisena (näide pärineb Merlecons ja Ko koolituse materjalidest).

PEALKIRI

Ees- ja perekonnanimi
Kool, klass

Ülevaade – Milline oli uuringu eesmärk? Keda, mida uuriti? Millised olid uuringu tulemused?

SISSEJUHATUS

Mis eesmärgil uuringut läbi viidi, millised olid uurimisküsimused ja milline oli hüpotees? Millistele teoreetilistele alustele tugineti? Meetodi valiku põhjendus. Kes ja millal on veel taolisi uuringuid läbi viinud ning millistele tulemustele nad jõudsid?

MEETOD

Keda, mida uuriti.

Metoodika. Millist metoodikat kasutati andmete kogumiseks? Metoodika kirjeldus.

Protseduur. Kuidas uuringut läbi viidi? Milline oli uuringu käik? Kuidas tõendusmaterjali koguti?

TULEMUSED

Kirjeldatakse saadud tulemusi ja esitatakse tulemusi graafiliselt ning tabelitena.

ARUTELU

Antakse hinnang hüpoteesi paikapidavuse kohta. Esitatakse tulemuste analüüs ja järeldused: arutletakse selle üle, miks tulemused olid just sellised nagu nad olid ning võrreldakse saadud tulemusi teiste poolt leitud tulemustega, analüüsitakse erinevuste põhjusi. Esitatakse kokkuvõtlikud järeldused.

KASAUTATUD ALLIKATE LOETELU

Kõigi tekstis esitatud viidete kohta esitatakse kirjanduse loetelu.